

Газета Тернопільської районної ради

Подільське СЛОВО

50 років
з любов'ю
до вас!

Запросіть газету
у свій дім!

Вартість передплати
на 2017 рік:
на 3 місяці — 33,50 грн.;
на 1 місяць — 11,40 грн.

Передплатний індекс 61357

№36 (5243) П'ятниця, 8 вересня 2017 року

12 сторінок

Тема тижня

Згідно з Указом Президента України від 5 жовтня 1998 року №1110/98 щороку, в першу неділю вересня, професійне свято — День підприємця — відзначають люди, які пов'язали свою долю з нелегкою справою — бізнесом. Це — свято, яке покликане привернути увагу суспільства до підприємницької ініціативи та сприяти подальшому розвитку малого і середнього бізнесу. Ні для кого не секрет, що підприємці є головною рушійною силою будь-якої економіки. Підприємництво є запорукою економічного зростання району, головним джерелом нових робочих місць, насичення ринку вітчизняними товарами і послугами, основою для формування середнього класу. Приватне підприємництво — важливий чинник економічного розвитку району та зростання добробуту її громадян.

На фото: директор ТзОВ «MOST-Україна» Олександр Твердохліб отримує нагороду від керівництва району.

Підприємці відзначили професійне свято

З нагоди свята на літній терасі ресторану «Хутір» у Тернополі відбулися урочистості та концерт.

— Цього дня ми вшануємо енергійних, ініціативних людей, які зуміли організувати й успішно розвинути свою справу. Знайти і міцно зайняти своє місце в економіці району, втілювати в життя нові ідеї та проекти — це талант і одночасно велика праця, гідна пошани і підтримки. Ви займаєтеся по-справжньому важливою та відповідальною справою, ведете широку підприємницьку діяльність, продовжуючи кращі традиції нашого підприємництва. Тож прийміть нашу щирі вдячність за активну участь у вирішенні економічних і соціальних проблем у Тернопільському районі, — зазначив голова Тернопільської районної державної адміністрації Олександр Похилій, вітаючи підприємців району зі святом.

Очільник районної ради Андрій Галайко побажав усім підприємцям витримки, оптимізму і невичерпної наснаги у праці:

— Своєю невтомною працею ви активно сприяєте розвитку потенціалу нашого району та створюєте умови для добробуту і процвітання рідного краю. Нехай же кожна започаткована справа буде вдалою й успішною. Щастя, здоров'я і благополуччя вам і вашим родинам!

За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток підприємництва кращих підприємців району нагородили почесними грамотами районної державної адміністрації та районної ради і вручили цінні подарунки.

Годинники отримали десять бізнесменів, зокрема: директор ПП «Агрон» Наталія Березовська, директор ТДВ «Плотицька агропромтехніка» Василь Заліщук, директор «Хлібодар Плюс» Олег Клепач, директор ФГ «Костик П-М» Петро Костик, директор ТОВ «Купе-2007» Андрій Кузь, директор ТОВ «Обнова» Петро Литвин, директор ПП «Матла» Андрій Матла, генеральний директор ПАТ «Птахофабрика Тернопільська» Петро Сачик, директор ТзОВ «MOST-Україна» Олександр Твердохліб та директор ПАТ «Комбінат «Будіндустрія» Михайло Шевчук.

Також за сумлінну сплату податків заступник начальника Тернопільської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління державної фіскальної служби у Тернопільській області Євген Воробець нагородив приватного підприємця Світлану Якимів.

Запрошені на свято представники бізнесової еліти також мали змогу переглянути презентаційний ролик про Тернопільський район. Для підприємців цього дня дарували свої пісні керівник народної аматорської музичної студії «Музична скриня» Тернопільського РБК, заслужений артист України Василь Хлестун та його чарівна дочка Ірина, які створили для місцевих бізнесменів незабутній святковий настрій.

Лілія КУЛЕНІЧ.

Про те, як сьогодні працюється підприємцю у Тернопільському районі, ми запитали у бізнесмена, керівника ПП «Енергокомплект», депутата Тернопільської районної ради Юрія Федуніка.

— Як підприємець я розпочав свою діяльність з 2000 року, у моїх структурах працює близько тридцяти найманих працівників, які є офіційно зареєстровані у Гаях-Шевченківських. Завдяки цьому у місцевий бюджет надходять кошти від податків, хоч, на превеликий жаль, лівова частка податків йде до загального бюджету, а не в місцевий, — розповів Юрій Володимирович. — Наша фірма займається продажем та обслуговуванням електрообладнання, насосного обладнання, електродвигунів, автоматизуємо процеси водопостачання, водовідведення та виробництва, проводимо виробництво шахт управління. Географія клієнтів не обмежується Тернопільщиною, серед них є і підприємці та фірми з різних регіонів України.

За словами пана Юрія, навіть у такому великому селі, як Гаї-Шевченківські є чимало проблем, що перешкоджають повноцінному розвитку тут підприємництва.

— Маємо повну відсутність комерційної зони, призначеної для розвитку підприємництва. Знову ж таки, повна відсутність і в межах, і поза межами населеного пункту земель сільськогосподарського призначення. Це гальмує інвестиційну складову, хоч отримані від ведення бізнесу кошти могли б наповнювати місцевий бюджет, — констатував підприємець Федунік. — Звичайно, село робить прогресивні кроки, які вселяють надію у краще майбутнє, у те, що бізнес відродить село, з якого вже не захочеться виїжджати на заробітки. Сподіваюсь і вірю, що в складі ОТГ, про вступ до якої мріє наша сільська громада, усе це відбуватиметься набагато ефективніше, і позитив від адміністративно-територіальної реформи відчують усі без винятку жителі.

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль,
вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35,
25 37 59
www.claas.com.ua
e-mail: office@tncnaas.com.ua

ВСЕ ДЛЯ ПОЛИВУ

- електронасоси
- гідроаккумулятори
- труби • фітінг
- шланги і конектори

Крапельний полив

тел.: 067 630-08-10, 42-00-16, 42-00-26

3 Днем
народження,
моя Україно!

4

Мишківчичі —
село, де панує
порядок і живуть
завзяті люди

6

Дзвоник
урочистий
серце веселить

7-8

Дбаємо
про квітник
з осені

10

Благодійна акція

Очільник області відвідав родину військовополоненого

За ініціативи голови Тернопільської обласної державної адміністрації Степана Барни в області триває благодійна акція з нагоди Дня знань.

В рамках акції очільник краю, а також голови районних державних адміністрацій, міст обласного значення відвідують родини загиблих, полонених та поранених під час антитерористичної операції та підтримують їх матеріально. Зокрема, дітям з родин вказаної категорії дарують канцелярське приладдя, шкільні портфелі, планшети та солодкі подарунки.

Так, напередодні 1 вересня голова обласної адміністрації Степан Барна, голова Тернопільської РДА Олександр Похилій та начальник відділу сім'ї та молоді облдержадміністрації Ігор Чорний побували в родині військовополоненого Василя Гульки із селища Великі Бірки та вручили подарунок його 13-річній сестричці Софії та матері Зіновії Ігорівні.

33-річного Василя Гульку у складі 56-ї мотопіхотної бригади мобілізували у січні 2015 року. Службу проходив на Донеччині. 12 листопада 2015-го під час виконання завдання потрапив у полон. До війни Василь працював монтажником вікон і дверей у тернопільській фірмі «ЕлДом». Крім Василя, у сім'ї є ще двоє дітей, старший доньці 36 років, молодший – 13. Є двоє онуків – Тетянка і Юрчик. Василь ще неодружений. Нині родина чекає на якнайшвидше його повернення додому. Через Чарвіти йому Хрест рідни, а також листуватися. Наразі тривають перемовини щодо звільнення Василя з полону.

На захисті Вітчизни

Зведений загін УСБУ повернувся з зони АТО

Під час зустрічі з військовослужбовцями начальник обласного УСБУ Віталій Найда подякував підлеглим за успішне виконання поставлених перед ними завдань, відзначивши позитивні результати їхньої оперативної роботи. Зокрема, завдяки успішній реалізації контррозвідальних заходів зведена група затримала та передала слідству двох терористів «ЛНР».

Також оперативниками зведеного загону викрито та затримано групу жителів Луганщини, які посягали на територіальну цілісність і недоторканність України, попереджено

проникнення на територію, контрольовану урядом України, низки агентів-інформаторів так званого «МГБ ЛНР», задокументовано протиправну діяльність 54 бойовиків.

«Виконуючи надскладні завдання Служби безпеки на територіях, які найбільше зазнають ворожих посягань, відстоюючи незалежність та суверенітет України як у відкритому протистоянні із загарбниками, так і в прихованій боротьбі, своєю щоденною працею ви наближаєте день нашої перемоги. Дякую вам за сумлінне виконання службових обов'язків, наполегливість та професіоналізм», звернувся до бійців керівник обласного УСБУ.

Сектор взаємодії зі ЗМІ та громадськістю СБУ в Тернопільській області.

Консультації

Інформує служба зайнятості

Якщо пошкодувати центру зайнятості, то можете зареєструватися в центрі зайнятості як безробітний незалежно від реєстрації місця проживання чи місця перебування на підставі письмової заяви.

При кожному відвідуванні центру зайнятості ви повинні пред'явити паспорт чи інший документ, що посвідчує особу, та трудову книжку.

Громадяни, зареєстровані у Державній службі зайнятості як безробітні, мають відповідно до письмових рекомендацій працівників Державної служби зайнятості сприяти своєму працевлаштуванню, відвідувати центр зайнятості у визначений і погоджений з ними час, брати участь у семінарах, інших масових заходах, що проводить Державна служба зайнятості з метою надання допомоги громадянам у пошуку роботи і роботодавцям у добірї працівників.

При цьому періодичність відвідування центру зайнятості зазначеними особами визначається з урахуванням ситуації на ринку праці, наявності роботи та місця проживання громадянина, але не рідше ніж один раз на 30 календарних днів, крім випадків, що сталися внаслідок надзвичайної ситуації, виникнення якої підтверджується на запит центру зайнятості відповідним органом згідно із законодавством.

Зареєстровані безробітні, які з поважної причини не змогли звернутися до центру зайнятості у строк, установлений для відвідування, мають відвідати центр зайнятості не пізніше, ніж у день, що настає після закінчення дії обставин, що склалися у зв'язку з поважною причиною, за умови підтвердження її наявності

відповідними документами. У разі, коли такий день припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, особа повинна звернутися до центру зайнятості у перший робочий день, що настає за ним.

Поважними причинами, наявність яких підтверджена відповідними документами, є хвороба громадянина, смерть членів його сім'ї та родичів, догляд за хворою дитиною віком до 14 років, відвідування лікарні, судових та правоохоронних органів, районних військкоматів, інших державних установ та інші обставини, які унеможливають відвідування центру зайнятості.

Громадяни, зареєстровані у Державній службі зайнятості, мають своєчасно повідомити службу зайнятості про всі зміни своїх даних, внесених до Персональної картки (зміна прізвища, місця проживання, переформування паспорта, вступ до навчального закладу та інше).

Державна служба зайнятості завжди використовує новітні технології в обслуговуванні клієнтів. Уже не є новинками відеореєструє, відеопрезентації вакансій, он-лайн співбесіди. Ми прагнемо бути на крок попереду. Для нас важливо бути ближчими до людей, консультувати, надавати допомогу, а найголовніше — надавати допомогу в пошуку гідної роботи із достойною заробітною платою.

Тому розпочав свою роботу новий сервіс із он-лайн реєстрації на прийом "Електронна черга реєстрації безробітних", за допомогою якого кожен може самостійно, не витрачаючи зайвого часу, записатись на індивідуальний прийом до фахівців будь-якого центру зайнятості України. Це заощадить час шукачів, і дасть змогу підійти до пошуку роботи більш продуктивно.

Завдяки сервісу можна, не виходячи з дому, записатися на первинний прийом до центру зайнятості або отримання консультації. У разі, якщо особа перебувала на резервній талоні на відвідування, а необхідно безпосередньо звернутися до фахівця центру зайнятості.

Послуга електронної черги реєстрації безробітних <http://www.dcz.gov.ua/ERception/#/about> доступна громадянам на порталі Державної служби зайнятості www.dcz.gov.ua через рубрику «Електронні послуги».

Ми завжди раді допомогти, звертайтесь!

Начальник відділу статистики та організаційної роботи ТМРЦЗ Ірина Опалко

АГРОХОЛДІНГ «МРІЯ»
ЩИРО ЗАПРОШУЄ ВАС

17 вересня (неділя), 14:00

На «СВЯТО ФАЙНИХ МРІЙ»

у с. Августівка Козівського району Тернопільської області

Завітайте з родиною на незабутнє фестивалне дійство від Компанії «МРІЯ Агрохолдинг» — «СВЯТО ФАЙНИХ МРІЙ»! На вас чекають безкоштовне частування, ярмарок народних умільців та майстер-класи ремесел (гончарство, ковальство та ін.), виставка сільгосптехніки і дегустація малини.

Для ваших дітей «СВЯТО ФАЙНИХ МРІЙ» організує веселі розваги — атракціони, конкурси, анімацію, а також зоокуточок і кінні прогулянки.

Разом з дітьми-підлітками ви можете також відвідати спортивну зону зі скеледромом, фрізбі, стрільбою з лука.

Протягом фестивалю діятиме пластовий наметовий табір із вечірніми пісненими ватрами, лицарською та авіаційною ділянкою.

Окрім того, на святі від «МРІЙ» — гастрономічні конкурси, виступи місцевих фольклорних колективів та багато інших цікавинок!

На завершення фестивалю «СВЯТО ФАЙНИХ МРІЙ» — запальний агро-рок-концерт від легендарного гурту **LOS COLORADOS**

Місце проведення дійства — ягідний кооператив «Файна поляна», с. Августівка Козівського р-ну Тернопільської обл.

ДЕ ФАЙНІ МРІЙ –
ТАМ ФАЙНЕ СВЯТО!

На часі

5 причин відвідати Форум видавців у Львові

З 13 до 17 вересня у львівському Палаці мистецтв та у понад 40 локацій міста відбудеться 24-й «Форум видавців у Львові: точка творення». Найближчий містачий і літературний захід Центрально-Східної Європи незалежно від мови. Відвідувачів. За 5 днів можна буде відвідати понад 1000 культурних та освітніх заходів.

Чому мешканцям Тернопілля варто відвідати цей унікальний захід? Наведемо кілька причин «за»:

1. Першим прочитати книжкові новинки осені.

Не секрет, що саме на Форумі видавництва з усієї України намагаються презентувати нові книги. Везія та проза закордонних авторів. Цьогоріч на читачів чекають такі новинки: Сергій Жадан «Інтернат»; Любо Дереш «Спустошення»; Василь Шкляр «Троща»; Юрій Винничук «Охотіція»; Наталія Сняданок «Лютий пропис ерцгерцога Вільгельма»; Владислав Івченко «Два пасинки Митрополита».

2. Поспілкуватися із відомими в світі письменниками, що вперше відвідують Україну.

Щороку Форум відвідують десятки зіркових гостей. Це — поети та прозаїки, перформери, перекладачі та критики з цілого світу. На 24 Форум видавців запрошено митців із Великобританії, США,

Франції, Литви, Сербії, Словаччини, Білорусії. Серед них: Філіп Сендс — професор права в Університетському коледжі Лондона, автор книги «Беззаконний світ» та «Команда катувань»; білоруський поет і перекладач Андрій Хаданович; поет-перформер із США Алісія Гарріс; сценарист із Словаччини Річард Пунара; лівовський поет і перекладач Маріус Бурокас; Генрі Марш — відомий лікар із Великобританії, нагороджений орденом Британської імперії, автор бестселеру «Не зашкодь. Історії про життя, смерть і хірургію тогорічного митця».

3. Стати учасником воркшопів.

Форум видавців — це не лише можливість придбати літературу із саморозвитку чи психології, але й безкоштовно взяти участь у практичних майстер-класах знайомих експертів. Воркшоп на тему «100 прийомів, методів і технік із тайм-менеджменту, самомотивації, а також персональної продуктивності» проведе

блогер, мандрівник та онлайн-підприємець Орест Зуб. Професор фінансів, керівник програми Master of Banking and Finance [MBF] Євген Пенцак розповість про те, як приймати правильні бізнес-рішення у роботі. Мовознавець, дослідник і популяризатор української мови Олександр Авраменко проведе майстер-клас з культури мовлення.

4. Знайти унікальні професійні видання та провести час у колі однодумців.

Окрім традиційних літературних подій, чималу частину програми Форуму складають тематичні кластери — майданчики, що об'єднують спеціалістів вузьких сфер. Це — можливість дізнатися про нові видання у конкретних галузях науки, підвищити свою кваліфікацію, взяти участь у тематичних дискусіях, зав'язати нові професійні контакти. У фокусі цьогорічного заходу — історія, філософія, бізнес та економіка, креативні індустрії та урбаністика, здоров'я, наука і технології, освіта, права людини, мови та переклади, культура і кінорежисура то ін.

5. Отримати автограф та зробити селфі із улюбленим письменником.

Кожен із запрошених письменників матиме не лише презентації та зустрічі із читачами, а й автограф-сесії. Тож придбавши книгу улюбленого письменника, ви матимете унікальну можливість отримати автограф і зробити селфі на згадку!

Добрі справи

Нова дорога через Острів

Завдяки співпраці шляховиків та сільради жителі Острова їздитимуть ідеальними дорогами. Вперше за десятки років у селі Острів — дуже багато дорожньої техніки. Асфальтоукладальники працювали близько 3 тижнів, аби у населеному пункті майже 4 кілометри рівеньшого дорожнього покриття. Втілити мрію селян їздити європейськими дорогами вдалося завдяки співпраці Служби автомобільних доріг Тернопільської області та Острівської сільської ради.

«Сільський голова Острова Богдан Піщатин оперативно підготував усі необхідні документи, аби ремонт доріг Березовиця — Буцнів та Острів — Тернопільський м'ясокомбінат завершився у перший тиждень вересня», — зазначив начальник Служби автомобільних доріг у Тернопільській області Богдан Юлик.

Спершу провели поточний середній ремонт 2,5 кілометрів автошляху Березовиця — Буцнів, а днями завершили оновлення 1,3 кілометра дороги Острів — Тернопільський м'ясокомбінат.

Податкові новини

Працівник не вийшов на роботу...

У Тернопільській ОДП зазначили, що частиною третьою статті 24 Кодексу законів про працю визначено, що працівник не може бути допущений до роботи без:

порядженням або описом уповноваженого ним органу;

• повідомлення ДФС про прийняття працівника на роботу.

Якщо потенційний працівник змінив своє рішення і не вийшов на роботу, можна запропонувати йому, можна запропонувати згодою сторін та анулювати наказ про прийняття на роботу.

Не слід забувати про те, що в перший день роботи з працівником мiг статися страховий випадок за державним соціальним страхуванням, тому скасовувати наказ про прийняття на роботу бажано за наявності відповідної заяви працівника.

У разі припинення трудового договору та скасування наказу про прийняття на роботу можна подати «скасовуюче» повідомлення. Якщо ж трудовий договір діє, а людина не вийшла на роботу, «скасовуюча» форма повідомлення не подається.

Зокрема, такє повідомлення роботодавці міста Тернополя й Тернопільського району можуть подати у Центрі обслуговування платників Тернопільської ОДП, в залі прийому звернень та вхідної кореспонденції. Телефон для довідок: 43-46-10.

За матеріалами Тернопільської ОДП.

• укладення трудового договору, оформленого наказом чи роз-

Новини | Коротко про головне

Верховна Рада ухвалила в цілому Закон України "Про освіту", яким запровадила 12-річну середню освіту. Рішення підтримали 255 парламентаріїв із 359 депутатів Верховної Ради. Підтримали 255 парламентаріїв із 359 депутатів Верховної Ради. Підтримали 255 парламентаріїв із 359 депутатів Верховної Ради. Підтримали 255 парламентаріїв із 359 депутатів Верховної Ради. Підтримали 255 парламентаріїв із 359 депутатів Верховної Ради.

Народні депутати зареєстрували у Верховній Раді проект закону №7064, який має істотно посилити покарання за водіння автомобіля в нетверезому стані. Парламентарії пропонують карати п'яних водіїв за ДТП, в якому потерпілий отримав травми, позбавлення волі на строк від 8 до 10 років. А також позбавляти прав на 10 років. Аналогічне покарання нетверезий автолюбитель отримає і за ДТП, яке призвело до загибелі однієї чи кількох осіб.

Комітет Верховної Ради з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення підтримав введення накопичувальної пенсійної системи з 2019 року. З 1 січня 2019 запровадять другий рівень пенсійного страхування — накопичувальна пенсійна система, — повідомив віце-прем'єр-міністр Павло Розенко. Між тим міністр соціальної політики Андрій Рева зазначив, що українці з 2028 року матимуть страхового виходу на пенсію в будь-якому віці за наявності 40 років стажу. Крім того, пенсійна реформа передбачає варіант, коли людина продовжує працювати після досягнення пенсійного віку. Тоді є можливість збільшити розмір майбутньої пенсії. "За кожний рік, який ви працюєте понад — на момент виходу на пенсію — додається 6%. А якщо ви працюєте понад п'ять років, то за кожний рік, у тому числі ці п'ять, буде нараховуватися 9%. Чим більше ви працюєте — тим більша в кінцевому підсумку у вас пенсія", — пояснив міністр соціальної політики в ефірі "5 каналу".

Петро Порошенко витрачає власні кошти на придбання зброї, яку передає Збройним силам України. Про це повідомляють ресурси Ukrainian military pages та народний депутат Володимир Ар'єв. З початку російської агресії проти України Президент витратив понад 500 млн грн власних коштів на допомогу ЗСУ, в тому числі декілька десятків мільйонів для 3-го окремого полку спеціального призначення Сил спеціальних операцій (до 2016 року — оперативного командування "Південь" Сухопутних військ). Серед переданої допомоги — автомобілі, броньовані машини, спорядження, форма, теплі речі, а також 100 снайперських комплексів та 18 гвинтівок, оптика, далекоміри та десятки тисяч набоїв. Фонд Петра Порошенка у травні звітував про те, що за 2014-2016 роки потерптував понад 700 мільйонів гривень на благодійні, із них половину витратили на потреби армії, а ще 350 мільйонів — на соціальні та інфраструктурні проекти.

З 6 вересня по 6 жовтня 2017 року в області триває місячник добровільної здачі зброї. "Громадяни, які у вказаний термін добровільно здадуть до Національної поліції краю вогнепальну, холодну, газову зброю, в подальшому, після оформлення відповідних документів, зможуть зареєструвати її в особисту власність і використовувати на законних підставах. Окрім цього, вони звільняються від кримінальної відповідальності", — повідомили у прес-службі поліції в Тернопільській області. Правоохоронці нагадують, що незаконне зберігання зброї, боєприпасів, вибухівки — це злочин, за який законом передбачена кримінальна відповідальність відповідно до ч. 1 ст. 263 ККУ. Покарання — позбавлення волі на строк від 2 до 5 років.

Державна компанія "Укрпошта" подовжила графік роботи більшості відділень по всій країні. "З-поміж 2440 відділень компанії понад 1600 працюватимуть за подовженим графіком роботи", — йдеться на сайті Міністерства інфраструктури України. Зазначається, що для зручності клієнтів із 2 жовтня цього року по 9 січня 2018 ще понад 500 об'єктів поштової зв'язку "Укрпошти" долучатимуться до подовжених графіків роботи та працюватимуть без закриття на обідню перерву.

Безкоштовні заняття з англійської мови для дітей проводять у центральній дитячій бібліотеці в Тернополі. Відвідати щосуботи з 11 год. до 12 год. Діють курси в рамках проекту "Розвивайко", який існує уже приблизно 4 роки. Крім занять англійської мови, діти мають можливість провести час з педагогом, розвиваючи дрібну моторику, увагу, пам'ять, здобуваючи нові знання про навколишній світ. Чемпіонат України та Всеукраїнські велосипедні перегони пам'яті тернополянина, майстра спорту України В. Філіпенка відбудуться 10 вересня у Тернополі. Цього дня стартує велогонка-критеріум вулицями міста за маршрутом: старт — готель "Тернопіль" — вулиця Листопадова — будинок побуту "Ромашка" — вулиця Замкова — фініш — готель "Тернопіль". Початок змагань об 11 год., закінчення змагань о 14 год. На час проведення змагань буде внесено зміни в рух маршрутних автобусів і тролейбусів.

6-17 вересня 2017 року в Тернополі відбудеться «Західноукраїнський конгрес ягідників». Його організатори обіцяють учасникам доповідати та дискусійно обговорювати актуальні проблеми ягідництва, відвідування ярмарків фестивалю "Файна поляна". Конгрес об'єднає понад 200 ягідників ринку — фермерів, переробників, фахівців. Форум цікавий тим, що доповіді та презентації будуть скомбіновані з панельними дискусіями, що дасть змогу почути різні погляди на проблемні питання та висловити свої думки з актуальних питань ягідництва.

Чотири "так" отримала тернополянка Марія Стопник на шоу "Х-фактор". Дівчина підкорила суддів проекту своїм голосом та поведінкою на сцені. Марія каже, що співала з дитинства на сімейних застіллях та святах, проте батьки не вірили у її сили. «Я хочу співати. В мене виступає маніакальна форма до суддів», — зазначила дівчина перед виступом на сцені Х-фактору. Усі судді проекту позитивно висловились стосовно співу тернополянки.

Вітаємо!

З днем народження широкосердечно вітаємо заступника голови Тернопільської районної ради, депутата Тернопільської районної ради **Миколу Степановича МИХАЛЬЧИШИНА**.

*Нехай кожна мить буде повна надії
Нехай пощастить здійснити усі свої мрії!
Удачі, натхнення й духовного росту,
Хай буде в житті усе легко та просто!*

З повагою — колеги та друзі.

Найщиріші вітання з нагоди дня народження надсилаємо **о. Роману ДУТЧАКУ**, пароху УГКЦ Параскеви Терновської села Ігровиця.

*Великий дар Господь Вам зволить дати —
Пастерем поставив між людьми,
І владу дав, щоб нам згріхи прощати.
На Ваше слово сам Спаситель з неба
Невидимо приходив на престіл
І Тілом-Кров'ю наші душі кормить
Із ваших рук в Літургії святій.
Із ваших уст Він нас навчає віри,
І Божих правд і правого життя
Тож хай Господь Вам щедро помагає,
Продовжить вік, примножить своїх ласк.
Нехай любові з неба посилає
Сьогодні, завтра і повсякчас!*

З повагою — парафіяни УГКЦ с. Ігровиця.

Коллектив НВК "Довжанківська ЗОШ І-ІІІ ступенів-ДНЗ" вітає з днем народження вчителя біології та християнської етики **Оксану Романівну ЯРЯНЬКО**.

*Бажаємо здоров'я міцного,
Щастя без краю,
Всього найкращого щиро бажаємо.
Щоб серце Ваше зігрівало тепло,
Щоб завжди в душі панувало добро,
Краси і наснаги, здоров'я без ліку
І довгого-довгого щедрого віку.*

З днем народження вітаємо **Ольгу Антонівну БОБРИК** з м. Тернопіль.

*З днем народження вітаємо,
Здоров'я, щастя, удачі бажаємо.
Хай кожна днина буде гожа,
Нехай благословить Вас Мати Божа,
Нехай Ангел Божий поруч Вас крокує,
А Господь многа літа дарує!*

З повагою — друзі.

Коллектив працівників відділу освіти Тернопільської РДА та районного методичного кабінету щиро вітає з днем народження бухгалтера централізованої бухгалтерії Галину Василівну Васильчизин та економіста централізованої бухгалтерії **Ірину Юрівну ПІДЛІСНУ**.

*З днем народження вітаємо,
Багато щастя побажам,
Щоб в домі все було гаразд,
Приходить радість хай не раз,
Розквітне хай в душі весна,
Вам мрію хай несе вона.
Нехай приходять знов і знов
Надія, віра і любов.*

Коллектив Великоберезовицької селищної ради вітає з днем народження члена виконавчого комітету **Тетяну Олексіївну ЧЕТВЕРТАК**.

*Дозвольте Вас сьогодні привітати,
Бо день такий буває раз на рік,
Здоров'я, успіху щиро побажати,
На все життя, на довгий-довгий вік!
Хай Мати Божа Вас охороняє,
А Господь Бог з неба щастя посилає
На многі і благі літа!*

З повагою — колеги та друзі.

Коллектив працівників Фонду комунального майна у Тернопільському районі щиро вітає з днем народження сторожа **Галину Сергіївну ПОГРЕБНУ**.

*Дозвольте Вас сьогодні привітати,
Бо день такий буває раз на рік,
Здоров'я, успіху щиро побажати,
На все життя, на довгий-довгий вік!
Хай Мати Божа Вас охороняє,
А Господь Бог з неба щастя посилає
На многі і благі літа!*

З повагою — колеги та друзі.

Коллектив Великоберезовицької селищної ради вітає з днем народження члена виконавчого комітету **Тетяну Олексіївну ЧЕТВЕРТАК**.

*Дозвольте Вас сьогодні привітати,
Бо день такий буває раз на рік,
Здоров'я, успіху щиро побажати,
На все життя, на довгий-довгий вік!
Хай Мати Божа Вас охороняє,
А Господь Бог з неба щастя посилає
На многі і благі літа!*

З повагою — колеги та друзі.

Оголошення

Великогаївська сільська рада оголошує конкурс на заміщення вакантної посади спеціаліста I категорії по культурі відділу культури, мистецтва і спорту Великогаївської сільської ради

Вимоги до претендентів на посаду: повна вища освіта в галузі культури або повна вища педагогічна освіта, без вимог до стажу роботи, володіння державною мовою та вміння працювати на комп'ютері.

Особам, які бажають взяти участь у конкурсі, необхідно мати наступні документи: заяву про участь у конкурсі; заповнену особову картку (форма П-2 ДС) з відповідними додатками; дві фотокартки розміром 4 х 6 см; копію паспорту; декларацію про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру за минулий рік (відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції»), копію документа про освіту, підвищення кваліфікації, присвоєння вченого звання, присудження наукового ступеня (якщо такі є); копію військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних).

Документи приймають протягом 30 календарних днів з дня опублікування оголошення про проведення конкурсу за адресою: Великогаївська сільська рада, вул. Галицька, 50, с. Велика Гаї Тернопільського району Тернопільської обл.

За додатковою інформацією звертатися за тел.: (0352) 49-00-98, 49-02-50.

Коллектив комунального закладу "Сокоморохівська ЗОШ І-ІІІ ст." вітає з днем народження **Підданоку Марію Богданівну ГУРАЛЬ**.

*Хай квітнуть дні яскравим цвітом
І будуть в них сердечність і тепло.
Щоб у житті було чому радіти,
А смутку у душі ніколи не було!*

З повагою — колеги та друзі.

Коллектив НВК «Великобобрівська ЗОШ І-ІІІ ст.-гімназія ім. С. Баєля» вітає з днем народження директора **Олексія Юрійовича ЛІТВИНА**.

*Хай щастя і мир залишається в хаті,
Хай горе обходить завжди стороною,
А радість приходять
І ллється рікою.*

З повагою — колеги та друзі.

Іменники Тернопільського районного територіального медичного об'єднання — молодша медична сестра (санітарка) **Наталія Зіновівна ГРОШОВА**, оператор комп'ютерного набору **Надія Василівна СТАСІНА**, лікар-анестезіолог **Зоряна Ярославівна БІСОВСЬКА**, лікар загальної практики — сімейний лікар Баворівської ДЛ **Юрій Михайлович ЛІТВИН**, молодша медична сестра (санітарка) **ФАПУ Ярослава Борисівна КУЗЬМЯК**, кухар **Зіновія Олександрівна БІЛОУС**.

*Хай квітне доля у роках прекрасних,
А життя принесе радість і любов.
Миру і здоров'я, злагоди і щастя,
Многая літа Вам знов і знов.*

З повагою — колеги та друзі.

Щиро вітаємо з ювілеєм директора ТОВ «Дружба» **Наталію Володимирівну ЯНКЕВИЧ**.

*Хай щастя сонцем усміхається
І життя сповнює тепло,
Усе омріяне — збувається,
Й дорога стелиться добром.
Хай життя буде незвичном,
А кохання — щирим, вічним.*

З повагою — колеги та друзі.

Щиро вітаємо з днем народження директора НВК "Лозівська ЗОШ І-ІІІ ст.-ДНЗ" **Ганну Йосифівну ЧАПОВСЬКУ**.

*На незагаданому цім світі,
Де на долоні все, як є,
Вам день народження привітно
Сьогодні руку подає.
В цей день Вас щиро привітають
Колеги, друзі і рідня,
Здоров'я, щастя побажають
І море радості щодня.*

З повагою — колеги та друзі.

Справи приватні

ПРОДАМ

Нерухомість

Продам 3-кімн. квартиру в центрі Тернополя, 79 кв.м, і/о, є/р, 6/9, цегл.
☎0352420342

Інше

Перший виробник жалюзі в Тернополі

ПП "ВІКТОР" Сприятливі умови для дилерів
РОЛЕТИ ТКШНИ
РИМСЬКІ ШТОРИ
ЖАЛЮЗІ
м. Тернопіль,
вул. Микулинська, 46-Б
т.ф. (0352) 25-48-97,
(098) 620-82-24

Ворота, огорожі, перила, ковани виробки. Від простиж до дорогих елітних зразків ☎0971322950, www.fk.te.ua
Водоочисувачі для питної води (фільтри) гурт, роздріж, картриджі ☎432676, 0673491313

ГБО на авто для всіх типів бензинових двигунів ☎428220, 0673517555, 0673510352, www.gaz.te.ua

Трактори, мототрактори, мотоблоки, двигуни різних потужностей, обладнання до них. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка. Знайдете дешевше — віддамо ще дешевше ☎0985989484, 493000, 0982591958, 0666653606, www.tractor_c.com.ua

Оренда

Здам в оренду механічну ділянку, площею 100 кв. м (токальне, фрезерне, зварювальне обладнання, листогин) та

офісне приміщення, площею 20 кв. м ☎0677005502

ПОСЛУГИ

Лікування на бджолиних вуликах, бджолоужалення, інгаляція, пілок, перга, прополіс, мед, воскова міль, мертві бджоли. Село Чернелів-Руський Тернопільського району ☎0679455186, 0685392533, 0972076523 (Орест Лук'янець)

РОБОТА

На СТО автослюсаря, автоелектрика, рихтувальника ☎0677005502, 510097. **Потрібен водій на КамАЗ ☎0676501024**

ДОКУМЕНТИ

Загублено пенсійне посвідчення, видане на ім'я Любасюк Марії Іванівни, вважати не дійсним.

Оголошення

Згідно з рішенням виконавчого комітету **Мишковицької сільської ради №22** від 30.08.2017 року ПП "Катруб" є виконавцем послуг з вивезення ТПВ в розрахунок за 1 м куб.: для населення — 124,40 грн (з ПДВ); для бюджетних установ — 124,40 грн (з ПДВ); для інших споживачів — 129,75 грн (з ПДВ).

Івачеводолішнівська сільська рада оголошує конкурс на визначення суб'єкта оціночної діяльності для проведення незалежної оцінки об'єкта управління Івачеводолішнівської сільської ради.

Назва об'єкта оцінки: вулична мережа сіл Івачів Долішній, Івачів Горішній, загальною протяжністю 5000 метрів. Адреса об'єкта: с. Івачів Долішній, с. Івачів Горішній Тернопільського району. Балансоутримувач не визначений. Мета оцінки: встановлення ринкової вартості об'єкта з метою взяття на баланс Івачеводолішнівської сільської ради.

Для участі у конкурсі претенденти надсилають у запечатаному конверті: заяву на участь у конкурсі, копії установчих документів, копії кваліфікаційних документів оцінювачів, які працюють у штатному складі і яких буде залучено до проведення оцінки та підписання звіту, копії сертифіката суб'єкта оціночної діяльності, виданого Фондом державного майна України, інформацію про претендента щодо його досвіду роботи, конкурсні пропозиції претендента щодо вартості виконання робіт відповідно до калькуляції витрат та терміну виконання робіт.

Конкурсну документацію приймають за адресою: с. Івачів Долішній, вул. Незалежності, 37, 47704, приміщення сільської ради. Конкурс відбудеться о 10 год. 20 вересня 2017 року в приміщенні сільської ради. За додатковою інформацією звертатися за тел. 29-61-42.

До уваги власників автотранспорту

Тернопільська районна державна адміністрація (Організатор перевезення) оголошує конкурс на право здійснювати перевезення пасажирів на внутрішньорайонних автобусних маршрутах загального користування в звичайному режимі руху.

Перелік об'єктів конкурсу:

№№ рейсів номер маршруту	Назва маршруту	Протяжність маршруту (км)	Час відправл. з пунктів		к-сть обор. рейс.	мін. к-сть авт.
			почат.	кінцев.		
15-22/1	Тернопіль – Острів – 1	11	6-40	21-40	11	2
15-22/2	Тернопіль – Острів – 2	11	7-10	22-10	11	2
15-23/3	Буцнів (Серединки) – Тернопіль	12,5	7-00	21-15	10	2
15-32/2	Горішній Івачів (Чистилів) – Тернопіль	18	6-30	19-20	8	2

Періодичність виконання рейсів — щоденно

Умови конкурсу

Конкурси на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування проводяться відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт» та Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008р. №1081 (зі змінами), Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 №176 (зі змінами).

Для забезпечення НВК "Лозівська ЗОШ І-ІІІ ст.-ДНЗ" **Ганну Йосифівну ЧАПОВСЬКУ** перевезень пасажирів на автобусних маршрутах, згідно з Порядком визначення класу комфортності автобусів, сфери їхнього використання за видами сполучень та режимів руху, затвердженого наказом Мінтрансв'язку України від 12 квітня 2007 р. № 285, на маршрутах протяжністю до 150 км допускається використання автобусів категорій М2 (повна маса до 5 т) та М3 (повна маса більше 5 т). Клас автобусів: на приміських маршрутах I, II, III.

Обов'язкове надання в якості конкурсної пропозиції на кожен об'єкт конкурсу, що містить приміські маршрути, сформульовані для перевезення осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Наявність у перевізника-претендента необхідної кількості резервного рухомого складу відповідної місткості згідно з підпунктом 4 п.12 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 3.12.08 №1081 (із змінами).

Забезпечення державних соціальних нормативів у сфері транспортного обслуговування пасажирів.

Перевезення громадян пільгових категорій згідно з чинним законодавством.

Забезпечення виконання вимог чинного законодавства, що регулює роботу автомобільного транспорту.

Дотримання трудового законодавства України,

забезпечення належних умов праці.

Документи для участі у конкурсі приймають у закритому конверті з позначкою №1 та конверті з позначкою №2, який містить документи з інформацією про те, на який об'єкт конкурсу надає документи перевізник-претендент.

Документи на конкурс приймають до 27 вересня 2017 року включно з 9 год. до 17 год. за адресою м. Тернопіль, вул. Галицька, 38, філія «Тернопільавто-транссервіс» Українського державного підприємства з обслуговування засобів інформативних автотранспортних засобів «Укрінтеравтосервіс».

Увага! 3 питань щодо номерів рейсів та розкладів руху автобусів на маршруті, бланків документів для участі в конкурсі, а також за довідками звертайтеся за тел.: 52-15-79, 52-45-90, за адресою: м. Тернопіль, вул. Галицька, 38, щоденно в робочі дні з 9 год. до 17 год., філія «Тернопільавто-транссервіс» Українського державного підприємства з обслуговування іноземних та вітчизняних автотранспортних засобів «Укрінтеравтосервіс» (Робочий орган конкурсного комітету), та за тел. 43-58-74, за адресою: м. Тернопіль, майдан Перемоги, 1, щоденно в робочі дні з 8 год. до 17 год. 15 хв. (відділ державної інфраструктури Тернопільської обласної державної адміністрації).

Конкурс відбудеться 12 жовтня 2017 року о 10 год. в приміщенні Тернопільської районної державної адміністрації, каб. 310.

Плата за один об'єкт конкурсу внутрішньорайонного приміського автобусного маршруту становить — 1241 грн.

Реквізити для перерахування коштів: філія «Тернопільавто-транссервіс» Українського державного підприємства з обслуговування іноземних та вітчизняних автотранспортних засобів «Укрінтеравтосервіс», код 38916338, ПАТ АКБ «Львів», р/р 2600459804, МФО 325268.

Конкурсний комітет з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Тернопільського району.

Шкільний меридіан | Ювілеї

70 років славної історії Настасівської ЗОШ

Ось і закінчилося літо з його безтурботністю та розвагами, настала золотава осінь, і знову наповнилося дзвінком дитячим сміхом подвір'я Настасівської ЗОШ І-ІІІ ст. 1 вересня 2017 року для цього навчального закладу — особливий день, адже школі — 70 років, вона — одна з найдавніших в нашій області і має свою багату історію.

А найперша у селі школа тут запрацювала за Австро-Угорщини, коли у 1849-му було дозволено відкрити однокласну школу, де навчання вели українською мовою. З 1920 року існувала чотирикласна школа із польською та українською мовою навчання. А вже у 1932 році (тоді було село) відкрили (двокласну і чотирикласну). 25 вересня 1947 р. Тернопільська обласна рада постановою №1107 відкрила середню школу в с. Настасів Микулинецького району. Вона розташовувалася у чотирьох корпусах. Не було спортивного, актового залів, проте учні жили цікавим і змістовним життям. Працювали, як тепер казати, креативні вчителі, які усі свої вміння і знання передавали учням. У 1974 р. у селі відчинила двері новозбудована школа на 450 місць. З полегшенням зітхнули вчителі і учні, тому що закінчилась виховання по корпусах, а уроки фізичного виховання почали проводити у спортивному залі.

Чимало вчителів доклали багато зусиль для розвитку освіти у селі, але основний

тягар ліг на плечі директорів: їх за всі роки існування школи було вісім: Володимир Пелих, Микола Буцько, Софія Пашенко, Андрій Хлівний, Микола Сіренко, Борис Вдовиченко, Богдан Пиндус та чільний керманіч — Богдан Джинджиристий, який 22-й рік поспіль очолює школу.

Привітати школу зі святом ювілею прийшли голова райдержадміністрації Олександр Похилий, голова районної ради Андрій Галайко, начальник відділу освіти Василь Цаль. До слова запросили і колишніх випускників школи та педагогів.

— Школа — це такий організм, який вічно молодий. Для мене Перше вересня — це букети айстр. У нас прекрасна школа з прекрасними традиціями та педагогами, які вміли і вміють достукатися до дитячих сердець. Усім, чого я досягла у житті, я завдячую цій школі. Тут мені дали стимул до навчання та правильний вектор у майбуття, — зауважила випускниця 1966-го року, доцент кафедри англійської філології Львівського національного університету

Ольга Хлівна. — Сьогодні також ми схиляємо голову перед світлою пам'яттю вчителів, які засіяли зерна науки у дитячих серцях, були віддані своїй справі, вчителями з великої букви.

Першокласник 1974-го року, заслужений працівник культури України, голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко звернувся до учнів:

— Я прийшов до школи, коли саме відкрили це приміщення. Зараз хвилююся, стоячи тут перед вами, спогадами поринув в дитинство, у шкільні роки, які, дійсно, незабутні в житті кожної людини. Я гордо не забув знання шкільної цюди. Вона назавжди в моєму серці — рідна та найкраща. Діти, щиро хочеться вірити, що здобути тут знання стануть вам дороговказом у житті. Прославляйте школу і наш край своїми здобутками, навчайтеся та пам'ятайте: ви — надія і майбутнє України.

Від районної влади учні отримали в подарунок ноутбук, а від відділу освіти директору вручили грамоту та матеріальну до-

помогу з нагоди ювілею ЗОШ. Сільський голова Микола Зюлєв, вітаючи зі святом, подарував школі кольоровий принтер 3 в 1. Також на честь ювілею від мецената Івана Чайківського першокласники, яких цього року 13, отримали навчальні комплекти та комп'ютер, а трьом учням вручили щеплення від «Агропродсервісу». Дітям учасників антитерористичної операції районні очільники вручили подарунки.

Цього святкового дня на шкільному подвір'ї лунали не лише привітальні слова, а й дитячий спів та віршовані рядки, а найменшу танцювальну підготовку для усіх зворушливу школярів підготували для «Молодь за тебе, Україно». Право подати перший у цьому навчальному році дзвінок надали першокласнику 1974-го року Андрію Галайку та учениці першого класу Олі Михайленко. Радісний передзвін під оплески настасівчан покликав за парти учнів і сповістив: пора за парти, попереду — навчання, нові звершення, перемоги та відкриття, які приготувала дітям країна Знань.

Ангелівській школі — 30 років

Вересневий ранок на подвір'ї Ангелівської ЗОШ І-ІІІ ступенів зібрав першокласників, випускників, учнів, вчителів та гостей свята, щоб урочисто відзначити День знань та щиро розділити дитячу радість перед початком навчального року.

Цьогоріч ПершOVERесень був незвичайним, адже школа святкувала 30-й день народження.

Тож на урочисту лінійку з привітаннями завітали районна РДА Андрій Галайко, начальник відділу освіти ТРДА Василь Цаль, сільський голова с. Романівки Галина Петриченко та колишній директор школи Володимир Кубів.

Традиційно парох церкви села Ангелівка отець Андрій новий навчальний рік. Майбутні випускники, а їх цього року лише четверо, підняли Державний Прапор України. Присутні хвилиною мовчання вшанували воїнів АТО, які полягли у боях за вільну Україну.

Сторіччю історії заснування школи у селі Ангелівка перегорнули ведучі, які повернули присутніх у далекий 1987 рік, коли директор школи Михайло Вийванко заклад перший камінь під будівництво цього на-

вчального закладу. Тоді весь педагогічний колектив на деякий час переключував на роль педагогів на будівельників. Так, важко було, але думки про те, що ця справа варта таких зусиль, надихали. І 1 вересня 1987 року просторі класи відчинили двері.

За 30-літню історію школи очолювали Михайло Вийванко, Анатолій Свізь, Володимир Кубів, а з 2011-го року посаду директора обіймає Анна Омеляш.

— З 1997-го року школа стала середньою. За цей час були серед учнів 12 золотих і 5 срібних медалістів. Я пишаюся нашими учнями, а також учителями, які вміють розвивати дитячі таланти, — зазначила Анна Омеляш. — Є серед нас і четверо вчителів, які не зрадили школі за цих 30 років. Хочеться їм сьогодні щиро подякувати за високий професіоналізм та вручити почесні грамоти, зокрема: Зінаїді Волошин,

Галині Павлюс, Оксані Пласконіс та Галині Барилко.

З вітальним словом перед присутніми виступили і гості.

— Я за освітою вчитель іноземної мови та зарубіжної літератури, тому знаю, що ваша, вчителів, праця — це дуже нелегкий хліб. Але результат цієї важкої роботи — сяючі очі дітей та їхні успіхи, яким радіємо як власним, — сказав голова Тернопільської РДА Олександр Похилий. — Учням бажаю здобути ті знання, які в майбутньому допоможуть їм у житті, та прославити рідну школу. Нехай цей навчальний рік відкриє перед молоддю нові горизонти пізнання себе і світу, вчителів надихає успішним вихованцями, батьків — гордістю за своїх дітей. З ювілеєм, Ангелівська школа.

Начальник відділу освіти РДА Василь Цаль пригадав, як у 1991-му вперше пере-

ступив поріг своєї школи. Від імені відділу освіти вручив директору школи подарунок за багаторічну сумлінну працю у царині освіти, а від голови Тернопільської районної організації профспілки — матеріальну допомогу. Також представники влади подарували канцелярське приладдя дітям, батьки яких є учасниками АТО. А школі — ноутбук, хосодопосад та сучасну аудіоапаратуру. Високопідняв та пообіцяв, що вже до наступного навчального року реалізують проект із заміни вікон на енергозберігаючі.

Урочисту лінійку завершили мелодійними піснями талановиті діти, котрі влаштували на шкільному подвір'ї справний концерт. А вже через мить в'їрний голос шкільного дзвоника злився з голосами дітей, яких сонячний ПершOVERесень покликав до навчання.

Сторінку підготувала Лілія КУЛЕНІЧ.

Шкільний меридіан | ПершOVERесень

Дзвоник урочистий серце веселить

Знову ранок Першого вересня повниться мелодійними звуками шкільного дзвоника, знову вулиці міст і сіл розквітають від дитячого щебету, юнацьких посмішок та чарівної хуртовини осінніх квітів. У цю прекрасну та погожу пору наш край урочисто відзначає ПершOVERесень — всенародне свято мудрості, доброти та людяності. Цього дня розпочинається новий навчальний рік, який відкриває дорогу до країни Знать.

Гучно та з розмахом святкувала День знать найбільша школа Тернопільського району — Великоглибочецька ЗОШ І-ІІІ ступенів імені Ярослава Стецька. Від самого ранку сюди спішили школярі у вишиванках та українських одностроях з квітами у руках. Білосніжні бантики дівчаток і сором'язливі погляди хлопчаків, які віднині стали першокласниками, викликали у дорослих посмішки та тиху радість за нову шкільну зміну.

Першого вересня сюди, на шкільне подвір'я, прибув поїзд спеціального призначення за маршрутом «дитинство — країна Знать». На пероні своїх пасажирів зустріли класоводи, яким доручили опікуватися 42-ма першокласниками, котрі навчатимуться у двох класах. З хвилюванням в очах та неприхованою цікавістю на обличчя йшли, міцно тримаючи своїх батьків за руку, ті, хто носить горде звання «школяр».

Свято розпочалося подякою захисникам нашої країни за мирне небо, за радісне свято, за можливість розпочати новий навчальний рік, адже саме вони бережуть спокій, відважно боронять рідну землю. Відтак, право підняти Державний Прапор надали учасникам АТО Василю Олевици та Юрію Королюку та учениці 10-го класу Пітуху Анні — переможцю обласного етапу конкурсу «Моя Батьківщина — Україна». І допоки звучав Гімн України, навіть найменші діти із кожним українцю рядки. Опісля парох села Великий Глибочок отець Михайло Вінтонюк благословив на добрий навчальний рік учнів, їхніх батьків та педагогів та нагадав, хто Бог завжди допомагає тим, хто молиться і несе в серці справжню віру.

Приїхали привітати учасників свята і поважні гості — депутат Верховної Ради України Тарас

Юрик, голова Тернопільської райдержадміністрації Олександр Похилый, голова районної ради Андрій Галайко, Началь Цаль та сільський голова Надія Зарівна.

— Це день, із якого починається дорога в майбутнє для кожного з нас. Це день, що дає можливість дорослим повернутися у юні роки, а учням — до своєї другої домівки — у школи. Повірте, діти, що зараз у вас найкращі роки — ви маєте час і можливість для розвитку і самоствердження, адже саме вам будувати цю країну через декілька років. Я бажаю кожному, щоб ви стали кращими, розумнішими та самодисциплінованими. Батьки, пам'ятайте, найгірше, що ви може сказати своїм дітям, це те, що, мовляв, головне закінчити навчання, а далі можна й за кордон на заробітки їхати. Це неправильна позиція. Навпаки, потрібні виховувати патріотів та вселяти в них віру і розуміння того, що тут, в Україні, вони знайдуть себе. Діти, вірте у свої мрії і ви обов'язково досягнете найвищих висот, — сказав народний депутат України Тарас Юрик. — Бажаю нам усім мирного неба, успішного навчального року школярам та педагогам, а батькам — розуміння і терпіння.

Приїхали запрошені не з по-рожніми руками — голові учнів-

ського парламенту нардеп вручив ключі від нового шкільного автобуса, який забезпечуватиме підвезення учнів на навчання із сіл Зборівського району та із села Чистилів. Керівництво району вручило дітям, батьки яких є учасниками АТО, подарунки до свята — шкільне приладдя.

Похвальними листами було нагороджено старанні учнів, які показали хороші результати у навчанні та якнайкраще виявили себе у позашкільній роботі. Грамотами нагороджено і вчителів школи, які приклали чимало зусиль для того, аби виховати творчу та обдаровану молодь.

Радісний настрій дарували присутнім талановиті юні танцюристи та виконавці, яким аплодували дорослі і малі.

Виступила на заході і учениця школи Аліна Лиса, яку називають тут не інакше, як справжньою перлиною. І не даремно, адже вона — переможниця вокальних конкурсів, а також лауреат другої премії дитячого Міжнародного конкурсу «Світ. Мистецтво. Море», який відбувся цьогоріч в Болгарії.

Для маленьких першокласників вчителі підготували веселу вікторину, так званий міні-тест на уважність, який діти успішно уражали. Привітали їх у великій шкільній родині і ті, хто зовсім скоро покине її стіни — одинадцятикласники, які вручили малечі подарунки.

Добрим словом директор школи Надія Тищук згадала підприємців села Великий Глибочок. Саме вони допомогли підготувати заклад до нового навчального року.

У школі та селі відбуваються позитивні зміни, які вже поміжні «невзбрієним оком». Там анонсуються й нові проекти, серед яких — облаштування штучного покриття для футбольного поля, реконструкція будинку творчості школяра та ДНЗ, кошти на які буде спрямовано за поданням народного депутата Тараса Юрика з субвенції на соціально-економічний розвиток. Наразі для них виготовляють проектно-кошторисну документацію.

Тим часом школі добігло до кінця і право подати перший шкільний дзвінок надали випускникам Олеху Кінашу та Мар'яні Ординас. А школярі знову повернулися у класні кімнати, розглядають нові підручники та роблять записки, розповідають про літо, що минуло, і щиро вірять у те, що новий навчальний рік буде ще яскравішим і цікавішим.

Лілія КУЛЕНИЧ.

Зі святом 1 вересня учнів Зайківської ЗОШ І ст. ДНЗ привітали перший заступник голови РДА Володимир Осядач та керуючий справами районної ради Богдан Яцик. Вони побажали здоров'я, щастя, успіхів у навчанні та вручили футбольний інвентар.

1 вересня в усіх навчальних закладах країни розпочинається новий навчальний рік. Цього дня школи знову наповнилися дитячими голосами. Засмагли, веселі дітлахи після канікул знову прийшли до країни Знать. За парті сіли й дев'ятикласники Ізровицької загальноосвітньої школи І-ІІ ст., класний керівник — Наталія Григорівна Хитрак.

Table for Monday, September 11, 2017. Includes sections: UA: ПЕРШИЙ, ІНТЕР, СТБ, НОВИЙ КАНАЛ, ТВ-4.

Table for Tuesday, September 12, 2017. Includes sections: UA: ПЕРШИЙ, ІНТЕР, ICTV, СТБ, НОВИЙ КАНАЛ, ТВ-4.

Table for Wednesday, September 13, 2017. Includes sections: UA: ПЕРШИЙ, ІНТЕР, ICTV, СТБ, НОВИЙ КАНАЛ, ТВ-4.

Table for Thursday, September 14, 2017. Includes sections: UA: ПЕРШИЙ, ІНТЕР, ICTV, СТБ, НОВИЙ КАНАЛ, ТВ-4.

Table for Friday, September 15, 2017. Includes sections: UA: ПЕРШИЙ, ІНТЕР, ICTV, СТБ, НОВИЙ КАНАЛ, ТВ-4.

Table for Saturday, September 16, 2017. Includes sections: UA: ПЕРШИЙ, ІНТЕР, ICTV, СТБ, НОВИЙ КАНАЛ, ТВ-4.

Table for Sunday, September 17, 2017. Includes sections: UA: ПЕРШИЙ, ІНТЕР, ICTV, СТБ, НОВИЙ КАНАЛ, ТВ-4.

Подільське СЛОВО

Засновники: Тернопільська районна державна адміністрація, Тернопільська районна рада. Свідоцтво про державну реєстрацію: ТР №186 від 31.10.1995.

В.о. директора Відп.виробничий секретар Людмила КАЛИТА Бухгалтерія, довідки 528830 Журналісти Лілія КУЛЕНИЧ 096 923-62-56 Верстка: Людмила Калита, Іван Юзьків

Адреса редакції: м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17. Email: podilskoe_slovo@ukr.net Розахронний вулехун: 26003250972001 ТФ КБ Приватбанк міста Тернопіль, МФО 338783, ідентифікаційний код 02475351.

Позиція авторів може не збігатися з позицією редакції. За достовірність викладених фактів відповідальності несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не підлягають рецензуванню і поверненню. © — політична реклама

Передплатні індекси: 61357 для фізичних осіб, 23491 для юридичних осіб. Тираж: 2 145. Зам. № 659. Ціна: 3 грн. №36 (5243) від 08.09.2017 р. Віддруковано: ТОВ "Поділля-Тер", м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28, тел. (0352) 52-27-37.

Невигадана історія | Усе тільки починається

Бал хризантем

Ранок настав без запізненя. Будильник затормозив за плече, нагадуючи Лесю, що пора прокидатися. З кухні заклічно доливав аромат свіжої здоби — то мама господарювала з першими промінчиками сонця. Дівчина солодко потяглася, одним махом відкинула ковдру і рушила до ванної. Усе, як завжди. Звичайний ранок звичайного дня.

— Доню, ти там заплив організувала? На роботу запізнишся!

Згадка про роботу — удар нижче пояса. Леся з пірамідою рушника на голові сіла за стіл, дала молока в чай і взялася до рум'яних сирничків, філософствуючи:

— Розумієш, мам, щоби бути по-справжньому щасливим, треба мати таку роботу, від якої можна отримувати не тільки матеріальне задоволення, а й моральне. Але як знайти справу до душі й заробляти на життя? Питаннячко!

— Їж уже, розумнице ти моя!

Леся, дипломований спеціаліст з економічною освітою, усвідомлювала, що попри непоганий заробіток скіє у войовничому колективі. Постійні жіночі чвари забирали стальки нервів, що доні до падала мертвця. А втручання від згадки про роботу градус настроя різко понижувався. Уже декілька тижнів дівчина виношувала план втечі з ненависної контори.

«І що б це не зробити сьогодні?» Запитання так сподобалося, що відразу вирости крила. Леся акуратно заправила їх під свій червоненький плащик і не побігла — полетіла назустріч змінам.

Її начальниця уже втретє перечитувала заяву, а брови, як піднялися у здивуванні на її пораному зморшкани лобі, так і трималися.

— Ну і? — запитально мови-

ла. — Куди це ми, Горобець, зібралися, якщо не секрет?

— Секрет! — відрізала Леся. — То що із заявою, Любове Гнатівно?

— Ну дивися, щоб потім не казала, що тебе хтось примушував! — розмашистим підписом позначила фінішну риску.

— Сама, сама! Дякую! Хай щастить!

Лесі вже було байдуже, що там горітимуть її колежанки, як дивуватимуться. У неї сьогодні свято! Але спочатку дівчина вирішила зайти у квітковий магазин, повз який пробігала щодня.

Десять із місяць тому побачила на вітрині оголошення «Потрібен продавець». Саме тоді й вирішила позбутися своєї паперової рутини й присвятити себе тому, чого просить душа.

На звук «Музики вітру» до Лесі вийшов невисокий, на пер-

ший погляд, непоказний чоловік і щиро усміхнувся.

— Гарного і вдалого дня! Можу вам чимось допомогти?

— Хотіла поспілкуватися із власником щодо роботи.

— Тоді це до мене, — чоловік простяг руку для знайомства. — Юрій Орел.

Дівчина розсміялася, потисла міцну руку Юрія і пояснила свою реакцію:

— Не зважайте, просто прізвище у вас цікаве.

— Та нормальне прізвище! — знігився чоловік. Але за мить віджартувався: — А те, що орел такий малий зростом, то, як кажуть, хворів у дитинстві.

— Та гарне у вас прізвище, не очікувано просто додала Леся, бо мого — Горобець, то у нас такий з вами пташиний дует тут вимальовується.

Тепер уже сміявся і Юрій. Ді-

вчина йому сподобалася. Навіть більше — якось так гармонійно вписалося відразу в атмосферу його крамничку. Поки він розглядав її та рухував смішні веснянки на маленькому кирпатому носику, вона вивчала асортимент, запитувала, уточнювала, щось занотувала у маленькому записничку. І невимушено набирала букет: пахучий горошок, бутони троянд, фрезії — елегантно лягали одна до одної в оригінальній композиції.

— Ось, десь так, — простягла Юрію сформований букет. — Не знаю, чи підходжу вам, бо я, насправді, не флорист, просто люблю квіти.

— Це помітно, але саме останнє і є визначальним для мене у виборі працівника. Гадаю, ви впораєтесь, Лесю. — Юрій задоволено потер руки. — Що ж, будемо вважати, що від сьогодні ви — королева «Балу хризантем».

— Дякую, приємно, — дівчина аж занялася. — А можна «Бал хризантем»?

— Сам не знаю... люблю хризантеми, мабуть, тому і назвав так свою крамничку.

— Справді? Це і мої улюблені квіти! — Леся закружляла залом. — Ви не повірите, та коли з'явилася ця вивіска, у мене таке бажання було покинути все-все і влаштуватися сюди на роботу!

— Щоб правити балом хризантем? — Юрко ловив себе на думці, що дівчина мовало зачарує його серце. — Пропоную ваш перший робочий день відсвяткувати он у тому загишному кафе навпроти!

Табличка на дверях повернулася на «Зачинено», а Юрко і Леся рушили на каву. За розмовами просиділи до вечора. Цікаво і тепло було обом. Юрко напросився провести дівчину додому.

Осінній вечір спонукав до відвертості. «Дівчина, — подумав

про себе чоловік, слухаючи щепетання руденького Горобчика, — ніколи не думав, що ось так можна захопитися з першого погляду!»

— І знаєш, що найдивніше? — Леся зупинилася посеред вулиці. — Мені ніхто в житті не дарував квітів... Не беремо до уваги подарунків на день народження від колег. Кажу про квіти, які б говорили про почуття... Ніхто й ніколи не дарував. Розумієш?

Юркові зовсім не хотілося, щоб дівчина засмучувалася, не хотілося її відпускати, але час того вимагав.

— У тебе ще все буде, повір, — дружньо обійняв Лесю. — Завтра о дев'ятій чекатиму на тебе. На добраніч!

Леся довго не могла заснути. Спочатку вислуховувала істеричні мами про свою безвідповідальність і необдуманий крок, потім думала про Юрка. Смішний він, але чудовий! Потім уявляла завтрашній робочий день, поки сон не уперив.

Уперше прокинулася не від будильника, а від вхідного дзвінка. Чула, як мама пішла відчиняти.

За кілька хвилин мама навшпиньки зайшла в її кімнату. Приміщення враз наповнив гіркуватий аромат із легким квітковим відтінком. Леся розплющила очі. Поряд із ліжком стояв величезний кошик розкішних хризантем.

Мама розгублено розвела руками:

— Ось... принесли тобі. Там ще щось є, глянь!

На долоню випала маленька листівочка зі словами «Королеві хризантем, яка поселила в моєму серці надію». Леся притисла папірець до вуст. Усе тільки починається, це вона твердо знала. І недаремно так прагнула змін — найчастіше вони трапляються саме тоді, коли конче потрібні.

Анжела ЛЕВЧЕНКО.

Сад. Город | Поради часу

Дбаємо про квітник з осені

Квіти — прикраса обійстя і гордість квітникаря. Адже яскраві фарби квітучих рослин створюють затишок і гармонію. Квітковий світ вражає різноманітністю. Аби клумба радувала впродовж усього теплого сезону, потрібно подбати про це восени. Осіння посадка квітів має свої плюси. Рослини краще вкорінюються й адаптуються після зимівлі. Навесні вони раніше прикрашають подвір'я своїм цвітінням. Важливо, що осінні посадки не вимагають поливу, адже восени випадає вдосталь дощів.

Внесення добрив перед посадкою

Можна взяти готову суміш мінеральних добрив із магазину або ж приготувати суміш самостійно (на 1 кв. м: суперфосфат — 40-80 г, аміачна селітра — 20 г, сірчаноокислий калій — 40 г). Селітра, наприклад, це й відлякує з квітника комах.

Підгодівлю квітників таким чином: суміш змішують із подвійною порцією піску або сухого ґрунту і розсіпають по поверхні.

У разі удобрення гноєм варто застосовувати тільки добре перепрілий, оскільки багато квітучих рослин надто чутливі до свіжого гною — погано зимують, зріджуються суцвіття. Під цибулини варто підсипати шар піску (2-3 см). Це сприяє розкращу їх протостанню, утворенню коріння, а також перешкоджає накопиченню шкідливих мікроорганізмів.

Вересневі клопоти

Триває збір насіння квітів. Можна висаджувати цибулини. Саме час ділити багаторічники і розсаджувати на інше місце.

На початку вересня і до середини місяця садять дрібноцибулин-

ні квіти: мускарі, сциллу, пушкінію, хіонодоку, крокуси. До 10 вересня можна посадити білоцвіт весняний, кандик, підсніжник, проліски. Однак якщо посадковий матеріал уже має коріння, то садити не варто — рослини погано вкореняться. З другої половини вересня саджають нарциси, наприклад, ірис, тюльпани — на початку жовтня — квітня. Важливо правильно визначити глибину посадки: над цибулиною має бути шар ґрунту, завтовшки, як три діаметри цибулини. Наприклад, крокуси садимо на глибину приблизно 8 см.

Перед висадкою необхідно протравити посадковий матеріал: 30 хвилин тримаємо в 2% розчині карбофосу, ірис, тюльпани, крокуси садимо на глибину приблизно 8 см.

У другій половині серпня й у вересні шляхом ділення кореневищ розсаджують квітучі багаторічні: лілії, півонії, астильби, дзвіночки, молочай багатоквітковий, клематис, ірис, флокси й адоніс.

Жовтневий гармидер

Настав час підготувати клумби для весняної посадки. Розпу-

шують ґрунт, прибирають бур'яни і розрівнюють поверхню граблями.

Кінець вересня — початок жовтня — час висадки гіацинтів і садових конвалій. Тюльпани можна викопувати 1 раз на 3 роки, а садять їх восени, починаючи з останнього тижня вересня, і закінчують до 10-15 жовтня.

Крім цибулинних, восени можна посіяти квітучі рослини, зокрема дельфініум, флокс, мак східний, люпин, водозбір. Квітникарі все частіше схиляються до осіннього висіву квітучих рослин. Сіяти краще, коли ґрунт достатньо охололо, щоб рослини не встигли прорости, адже ніжні сходи можуть вимерзнути.

Після перших заморозків беруться за викопування жоржин, мони і фрезії. Коли температура стане мінусовою, вкривають лілії і гіацинти. Для цього підійде тирса, мох, стружка, листя. Насипають шар, завтовшки близько 20 см, поверх якого натягують плівку.

Листопадове затишся

Листопадові осінні роботи в квітнику спрямовані на підготовку рослин до зимівлі та захисту їх

від промерзання. Багаторічники обрізають, збризкують фунгіцидами, щоб попередити розвиток хвороб, і вкривають. Об'ємного укриття не потрібно, оскільки більшість культур пристосовані до місцевого клімату. Достатньо насипати шар сухого листя. Деякі види рослин не можна вкривати, щоб не підірвати їх небувалими вітрами. Серед них — бадан, фіалка рогата, багаторічні айстри, гейхера. Пряні трави потребують укриття. Найкраще спорудити над ними шатро з ялинкових гілок, які втикають в ґрунт навколо рослини і зв'язують угорі шпагатом. Так утеплюють ісоп, чебрець, шавлію, руту запашну та ін.

Листопад — час підготовки троянд до успішної зимівлі.

Морози небезпечні майже для всіх культурних сортів, за винятком в'юноків. Рослини обрізають до повнісінького вкриття. Неодмінно очищають ґрунт від листя і сухої трави, тому що в ній люблять селитися спори шкідливих грибків. Найчастіше для троянд споруджують сухий каркас, обтягуючи його плівкою.

Штамбові троянди необхідно закутати в джутові мішки, що не мають дна. Їх натягують на рослину, зав'язують місце, де починається крона, засипають усередині сухе листя і стягують шпагатом верхівку. Ство́бур обгортають мішковою. Оптиміальний варіант для штамбових троянд — зимівля в підвалі в діжках.

Футбол | Чемпіонат Тернопільського району

Чемпіонські амбіції наростають

Загострюється боротьба за лідерство в усіх дивізіонах чемпіонату Тернопільського району. Особливо гаряче серед дивізіонів фінальної 8-ки другої ліги, які розпочали завершальний етап турніру. **Результати зустрічей:** Кутківці – Смиківці 3:0 (+:–), Драганівка – Великі Гаї 2:2, Баворів – Домаморич 3:0, Козлів – Дичків 1:1; Великі Гаї – Кутківці 9:1, Смиківці – Драганівка 0:3 (–:+), Козлів – Баворів 2:2, Домаморич – Дичків 0:5. Дивно повія колегів зі Смиківців, спочатку не з'явившись на гру, а потім узагалі знявшись зі змагань. **Команди, які борються за 9-16 місця:** Гаї-Шевченківські – Курники 4:1, Чистилів – Лозова 2:4, Настасів – Петриків 1:0, Стегниківці – Острів-2 2:2; Лозова – Гаї-Шевченківські 3:2, Курники – Чистилів 3:5, Острів-2 – Настасів 1:4; Петриків – Стегниківці 1:3.

У великих Бірках продовжується зочна боротьба за чемпіонство між Великими Бірками (38 очок) і Плотичею (35), яких уболівальники охрестили «збірними області». **Матчі вищої ліги:** Біла – Великий Глибочок 3:1, Дубівці – Озерна 5:0, Шляхтинці – Великі Бірки 0:5, Велика Березовиця – Залізіці 2:2, Острів – Плотича 1:5; Залізіці – Дубівці 3:1, Великі Бірки – Біла 6:0, Шляхтинці – Велика Березовиця 1:1, Озерна – Острів 0:4.

Результати першої ліги: Білоскірка – Мишковичі 2:3, «Динамо» (Тернопіль) – Велика Лука 3:0, Малий Ходачків – Прошова 0:3 (–:+), Забойки – Пронятин 1:2, Байківці – Івачів 1:2; Забойки – Білоскірка 0:2, Байківці – «Динамо» 0:6, Велика Лука – Малий Ходачків 3:0

(+:–), Мишковичі – Соборне 5:2, Івачів – Товстолуг 6:3, Пронятин – Прошова 1:6. Трійка лідерів: Івачів — 41 бал, «Динамо» — 40, Прошова — 37.

Юрій БУЧИНСЬКИЙ,
заступник голови Тернопільської районної федерації футболу.

Футбол | Особистості

Остання любов Роберта Енке

Дорожче за гроші і популярність

Невдовзі за 2,5 кілометра від місця проживання воротаря знайшли автівку Роберта з увімкненими підфарниками і відкритими дверцятами. Трагедія стала на залізничному переїзді північно-східного передмістя Ганновера Нойштадт-ам-Рюбенберге. «Ми побачили у світлі фар силуєт людини, але навіть екстрене гальмування не допомогло уникнути зіткнення», — розповів після інциденту один із машиністів експресу.

Спочатку розглядалася версія нещасного випадку, проте незабаром вона відпала, адже Енке залишив передсмертну записку. Психіатр Валентин Марксер, який лікував Роберта, розповів про останнє послання Роберта: «У провізальному листі він вбачився перед близькими і лікарями за те, що свідомо ввів їх в оману щодо свого душевного стану. Він страждав від депресії, боявся втратити роботу і сім'ю. Лягати в лікарню не хотів, оскільки вважав, що його не зрозуміють численні вболівальники. В день смерті Енке розмовляв зі мною і знову відмовився від госпіталізації».

Німецький голкіпер мав усе — красуню-дружину, улюблену справу, нерухомість, автомобілі, славу і пошану. Однак ані гроші, ані популярність не мали жодного значення для футболіста. Енке кинувся під потяг за декілька сотень метрів від місця, де 17 вересня 2006-го поховали його дочку Лару, котра мала вроджену ваду серця й у дворічному віці померла під час третьої операції. Други і знайомі підтримували Роберта, який шаленів від горя. «З цим важко змиритися. Такий біль можна лише приглушити. Це відбувається, коли я виходжу на поле, коли потрібно зібратися і перемагати. Футбол відволікав мене від похмурих думок, через тиждень від загибелі донечки я вже стояв у воротах «Ганновера», — розповідав спортсмен.

У травні того ж року подружжя Енке взяло з притулку двомісячну Лейлу. Однак вона не змогла замінити спортсмену власну доньку...

24 серпня цього року 40 років виповнилося би німецькому голкіперу Роберту Енке, життя котрого трагічно обірвалося в листопаді 2009-го. Страж воріт «Ганновера» і національної збірної Німеччини загинув, кинувшись під колеса потяга, що мчав зі швидкістю 160 км/год. Його почали розшукувати, щойно дисциплінований і пунктуальний футболіст не з'явився на тренуванні.

Життя — як американські гірки

Роберт Енке народився в Йені в сім'ї колишнього учасника збірної НДР із легкої атлетики і колишньої гандболістки. Зростаючи у спортивній сім'ї, хлопчина займався у футбольній секції «Карл Цейса». Деякий час грав у нападі, але невдовзі завдяки високому зросту і довгим рукам став воротарем. Він пройшов усі дитячі, юнацькі і молодіжну збірні Німеччини. Здобув славу перспективного і надійного воротаря. За впевненість і врівноваженість колеги називали його «ruhe tyр» — «спокійний тип».

Енке неодноразово визнавали «кращим молодим спортсменом року». Разом із Міхаелем Балаком він грав пліч-о-пліч із 13-ти років. Був зразком футболіста і життєвого професіоналізму. Його ім'я асоціювалося винятково з важкими тренуваннями і роботою над собою, приголомшливими волею і характером. Життя Роберта нагадувало американські гірки, але він привчив близьких до того, що вмів впоратися з будь-якими труднощами. То травми надовго виб'ють зі строю, то інфекція позбавить завойованого місця на посту номер один в національній збірній Німеччини. Однак Енке ніколи не опускав руки.

1996-го його запросили в менхенгладбахську «Борусію», де Роберт через 2 роки витіснив з основи знаменитого Уве Кампса. Проте дебютний сезон у нього вийшов невдалим. «Жеребці» посіли останню сходинку турнірної таблиці бундеслиги, а Енке пропустив 71 гол у 32-х поєдинках. Катастрофою були два програти поспіль — 2:8 удома з «Баером» і 1:7 у Вольфсбургу. Вболівальники почали свистіти на адресу воротаря, тому згодом він перейшов у португальську «Бенфіку».

На пошукі талановитого голкіпера тоді на поліг наставник «орлів» Юпп Гайнкес. «Енке — найбільш професійний футболіст із тих, з якими я працював», — говорив Гайнкес про воротаря, якому незабаром вручив капітанську пов'язку. 2002-го Роберт увійшов до складу «Барселони» під керівництвом Луї Ван Гаала. Та через непорозуміння і розбіжності в поглядах кар'єра в каталонському клубі в нього не склалася і спортсмена продали у «Фенербахче», а потім — у «Тенеріфе».

Поблукавши різними командами і не знайшовши гідного прийому, 2004-го Енке повернувся в німецький чемпіонат, а 2007-го отримав запрошення в головну команду країни від головного тренера Йоахіма

Льова. У відборі на Чемпіонат світу-2010 Роберт став основним стражем воріт бундестіму. Німці кваліфікувалися з першого місця в групі. Льов не викликав Енке на товариські матчі напередодні світової першості, зазначивши в телефонній розмові: «Немає потреби перевіряти тебе, ти і так в обіймі. Тому набирай форму, попереду ще вдосталь часу». Як виявилось, в Роберта попереду була ціла вічність...

Від депресії рятували бездомні собаки

Дружина Енке Тереза розповідала, що неприємності Роберта розпочалася в період, коли він не потрапляв до складу «Барселони»: «Я нагадала до складу йому, що фоніт — це щось не посяжити, є багато інших речей, якими можна зайнятися. Напевно, він був занадто відповідальним. Коли його депресія загострювалася, це був важкий для нас час, тому тоді він втрачав волю до життя. Ретельно приховував це, адже боявся, що люди від нього відвернуться».

Для Роберта помічниками в біді стали бездомні собаки, яких він рятував від голодної смерті і звозив додому з Іспанії і Португалії. Був у складі руху захисників тварин, брав участь у всіх кампаніях щодо захисту братів наших менших.

Трагічна смерть перспективного футболіста шокувала весь світ. «Ми втратили одного з лідерів національної команди — в цьому немає жодних сумнівів. Я завжди вважав Енке хорошим голкіпером, навіть у ті далекі часи, коли він виступав за менхенгладбахську «Борусію», яка вилетіла з бундеслиги. Дуже талановитий був воротар, усі останні сезони йшов тільки вперед. Я був упевнений, що саме він стане №1 збірної Німеччини. Дуже шкода, що мій прогноз уже ніколи не спрацює», — зазначив тоді колишній півзахисник «Баварії» і «Ліверпуля» Дітмар Ханан.

Не залишився байдужим і тодішній керівник міланської «Інтера» Жозе Моурінью, який на зорі тренерської кар'єри, восени 2000-го, працював із німцем у лісабонській «Бенфіці»: «Дізнавшись про смерть Роберта, я був збентежений і пригнічений. Це стало цілковитою несподіванкою. Енке запам'ятався дуже спокійною, навіть флегматичною людиною, котру вкрай важко збентежити. Я ніколи не зміг би припустити, що одного разу він вирішить накласти на себе руки. Але недарма кажуть, що шляхи Господні невідомі».

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Спортивний калейдоскоп

Національна збірна України з футболу перемогла в Харкові збірну Туреччини у відборі до Чемпіонату світу-2018 з рахунком 2:0. Упродовж матчу активними діями на полі відзначалися Андрій Ярмоленко і Євген Коноплянка. На 18-й хвилині Ярмоленко відкрив рахунок. Другий гол «синьожовті» забили перу оперевню — Ярмоленко за пасу Коноплянки оформив дубль. Але в кваліфікації ЧС-2018 українці поступилися на виїзді ісландцям. Турнірне становище команд групи І: Хорватія, Ісландія — по 16 очок, Туреччина, Україна — по 14, Фінляндія — 7, Косово — 1.

Український боксер Олександр Хижняк переміг у фінальному двобої за титул чемпіона світу у ваговій категорії до 75 кг у німецькому Гамбурзі представника Казахстану Абілхану Аманкула. Українець мав помітну перевагу, зокрема, наприкінці другого раунду його суперника від нокадауну врятував гонг на перерву. Рішення рефері одноголосне — 5:0 на користь нашого спортсмена.

Українські студенти здобули на XXIX Всесвітній літній Універсіаді в тайванському Тайбеї (Китай) 36 медалей (12 золотих, 11 срібних та 13 бронзових), посівши 6-те місце в загальному заліку. Загалом у змаганнях узяли участь понад 7 тисяч спортсменів зі 142 країн світу. Серед них — 179 українців із 55 вишів, що змагалися у 14 видах спорту. «Синьожовті» показали найкращі результати у стрибках у воду, важкій і легкій атлетичі, фехтуванні, спортивній і художній гімнастичі, плаванні, бойових мистецтвах (тхеквондо, дзюдо, ушу) і волейболі. Нагадаємо, торік наші збірники здобули на літній Універсіаді 31 медаль, посівши 8-ме загальнокомандне місце серед 146 країн.

Тернопільська «Нива» ввійшла в трійку лідерів північно-західної групи другої ліги. В двох останніх матчах тернопільяни набрали максимум очок, перемігши лідера — волоцький «Агробізнес» (0:1) і хмельницьке «Поділля» (3:2). Нагадаємо, ФК «Тернопіль» знявся зі змагань через фінансові труднощі. Четвірка лідерів: «Агробізнес» — 24 очки, «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — 19, «Нива» (Тернопіль) — 15, «Львів» — 14.

Результати 10-го туру вищої ліги чемпіонату Тернопільщини: «Прогрес» (Залізіці) — «Голос» (Зборів) 0:1, «Агрон-ОТГ» (Великі Гаї) (Тернопільський р-н.) — «Кременець-Академія» 8:2, «Бережани» — «Козова» 1:0. Четвірка лідерів: «Агрон-ОТГ» — 24 очки (10 матчів), «Бережани» — 19 (9), «Кристал» (Чортків) — 15 (7), «ДСО-Поділля» (Тернопільський р-н.) — 15 (8). Матчі 16-го туру першої ліги: «Збруч» — «Нива» (Теребовля) 1:3, «Тернопіль-Педліцей» — «Збруч» (Підволочиськ), «Тривалети» (Кременецький р-н.) — «Скалат» 3:1, «Копичинці» — «Шумськ» 3:1. Трійка лідерів: «Копичинці» — 35 очок (14 ігор), «Нива» (Теребовля) — 33 (11), «Збруч» — 26 (13).

Пілот «Мерседеса» Льюїс Гемілтон переміг у Гонці Формули 1 в італійській Монці й уперше в сезоні очолював його напарник Валтері Ботас, третім — Себастьян Фетель із «Феррарі». Здобувши загалом 69-ту перемогу у кваліфікації, Льюїс обійшов за цим показником легендарного Міхаеля Шумахера. Гемілтон спокійно дістає фінішу, здобувши 6-ту перемогу в сезоні і 59-ту в кар'єрі. Вперше цього чемпіонату один пілот переміг у двох гонках поспіль. Провалився Фетель, який утратив лідерство і наразі відстає від Льюїса на 3 очки. Європейська частина цьогоорічної Формули 1 закінчилася. Попереду ще 7 етапів в Азії та Америці. 17 вересня гонщики поміряються силами в Сінгапурі.

Підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Все буде смачно

Помідорні делікатеси

Продовжуємо тему консервації помідорів на зиму. Тож подаємо оригінальні рецепти заготовок найулюбленіших овочів.

В яблучному соці

Інгредієнти: помідори, 1 л яблучного соку, 1 ст. л. солі.

Помідори опустити в окріп на півхвилини, потім викласти в стерилізовані гарячі банки, влити киплячий яблучний сік (свіжовичавлений), в який додати сіль (1 ст. л. на кожен л) соку, і закати. Залишити до охолодження при кімнатній температурі, зберігати в прохолодному місці.

Солені з морквою

Інгредієнти: 1 кг тертої моркви, 10 кг помідорів, кріп, 4 стручки гострого перцю, 5 лаврових листків, 3 головки часнику, 500 г солі, 10 л води.

Томати розкласти в банки, перешарову-

ючи їх тертою морквою, кропом, часником, перцем і лавровим листям. Сіль розчинити у воді, залити розсолом помідори і залишити у прохолодному місці. Готові через 12 днів. Зберігати в холодному приміщенні або в холодильнику.

По-болгарськи

Інгредієнти: 1 кг зелених помідорів, 250 г селери, кропу і зелені петрушки, 1 кг моркви, 1,5 кг солодкого перцю, 1 кг білокачанної капусти, 5 л води, 300 г солі.

Овочі й зелень помити. Плоди солодко-го перцю кілька разів проколоти виделкою біля плодоніжки. Качан капусти розрізати на 6-8 частин. На дно 3-літрових банок укласти зелень, зверху — підготовлені ово-

чі шарами. 3 л води і 300 г солі приготувати холодний розсіл. Залити ним овочі, накрити і залишити на 2 дні при кімнатній температурі. Потім перенести в холодне місце для зберігання. Овочі будуть готові через 20 днів.

Солені з гірчицею

У трилітрову банку скласти помідори, перушаючи їх подрібненим морквою, петрушкою, хрін та часником, всипати дві повні столові ложки солі, залити водою, зверху покласти 1 столову ложку гірчиці.

У томатному соку

Інгредієнти на 6 літрових банок: 4-4,5 кг помідорів для томатного соку, 60 г солі.

Із помідорів діаметром до 3-4 см зняти шкірку (для цього ошпарити окропом, а потім сполоснути холодною водою), викласти в банки. Спілі помідори без шкірки перемолоти на м'ясорубці. Отриманий сік кип'ятити 15 хв. в емальованому посуді. Залити ним помідори. Стерилізувати: півлітрові банки — 8 хв, літрові — 10 хв.

Консервовані без оцту

Помідори, літрові банки покласти по половині. На дно літрової банки покласти цибулю, порізану кружальцями, лаврове листя, перець горошком. Наповнити її помідорами. Зварити маринад: на 1 літр води — 1 ст. ложка солі і 3 ст. ложки цукру. Залити ним томати і пастеризувати 7-10 хв., закатати.

В'ялені

На 1 кг помідорів потрібно: 2 зубки часнику, 200-300 мг олії; розмарин, материнка, базилік, чебрець, петрушка, кріп, чорний перець (мелений), сіль — за смаком. Із 15-20 кг стиглих овочів виходить всього 1-2 кг в'ялених.

Помідори ретельно вимити й обсушити.

Очистити від зернят. Шкірку можна зняти, а можна залишити — справа смаку. Помідори без шкірки зав'яляться швидше, але з нею краще збережуть форму і матимуть більш пікантний смак.

Томати круглої форми та більші за розміром краще нарізати товстими кільцями, а невеличкі — навпіл чи четвертинками. Нарізані помідори ретельно просушити з усіх боків. Застелити деко пергаментом та розкласти на ньому шматочки помідорів. Кожен посолити, поперчити, посипати приправами та змастити олією. Помістити деко з томатами в духовку, розігріту до 60°C, на 5-8 годин. Періодично перевертати. За необхідності регулювати температуру (щоб не підгоріли). Готові помідори налити в банки, а не пересушеними (гнутися, але не ламатися). Готові помідори охолодити.

У невеличку скляну банку налити кілька ложок олії. Додати частину прянощів та часник, нарізаний тонкими шматочками. Банку на 1/3 наповнити помідорами, залити їх олією, додати спеції й часник. Чергувати шари, заповнити всю банку. Трохи утрамбувати помідори та залити олією так, щоб вона повністю покрила їх.

Закати банку щільно кришкою та містити у темне холодне місце на тиждень. Помідори мають настоятися, просочитися олією та ароматом спецій якомога довше.

Томати з корицею

Інгредієнти: 5 кг помідорів, 10 лаврових листків, 1/2 ч. л. меленої кориці, 1 л води, 2 ст. л. солі.

Помідори розкласти у стерилізовані банки, влити окріп, залишити на 20 хв., повторити процедуру ще двічі. Зливу після третьої заливки воду довести до кипіння, всипати сіль, покласти корицю і лавровий лист, протримати 5-7 хв. на повільному вогні, залити помідори, закатати.

Смачного!

Мисливець і голуби

На околиці села росло велике-велике дерево. Птахи будували на ньому гнізда, а втомлені подорожні відпочивали в тіні його широкої крони. Одного разу до дерева прийшов мисливець і побачив безліч птахів. Він розгорнув сіть і поклав у неї кілька зерен, але пильна ворона помітила пастку й напередила інших птахів.

Саме тоді певз дерева пролітала зграя голубів. Птахи побачили зерна, спустилися, щоб трохи підживитись, і потрапили в сіть. Вони дуже злякались, але ватажок зграї не розгубився і придумав план звільнення: «Ми піднімемось у небо, полетимо разом із пасткою й залишимо птахолова з нічим». Так кожний голуб узяв у дзьоб частинку сітки, зграя приготувалась і стрімко злетіла вгору. А мисливець залишився без здобичі.

«Тепер ми повинні полетіти до моєї подруги мишки. Вона допоможе нам позбутися сітки», — сказав ватажок. Звілнула всі птахи. Мишка прогризла доріжки в пастці і звільнила всіх птахів.

Мораль: сила — у згуртованості та єдності.

Дитячий майданчик

Лабіринт

Знайди відмінності

Скоромовки

Заболіло горло в горили —
Бо горила багато говорила.
*****

Бурі бобри брід перебрили,
Забули бобри забрати торби.
*****

У зливу жажливу під кущем
Дуже зможли жук з джмелем.
*****

Черепаша чаплю вечором
Пригощала чаєм з печивом.
*****

Чорно-білий черногуз
У болото чорне вгруз.
*****

Тигренятко з тигром-татом
Тренувалися стрибати.

Фотомить

Ростислав Балагура, 9 років,
с. Гай-Шевченківські.

Якщо ви хочете побачити своїх діточок на сторінках районки — присилайте фотографії ваших дітей, онуків, племінників з короткою інформацією про них на електронну адресу podiliske_slovo@ukr.net

Ворота Перила Огорожі

Піскоструменева обробка Розробка дизайну Оцинкування

Фабрика Ковальства Тернопіль
097 13 22 930

Тернопіль, вул. Микулинецька, 31 (заїзд з Об'їзної)